

วิเคราะห์บทความวิชาการเรื่อง

ความรุนแรงในครอบครัว : มาตรการป้องกันและคุ้มครองแก้ไขด้านสังคมจิตวิทยา

โดย

นางสาวศิริพร แก้วอ่อน รหัสนิสิต 51199110164

นิสิตปริญญาโท วิทยาลัยการศึกษาศาสตร์ประยุกต์

เสนอ

รศ. ดร. งามตา วนินทานนท์

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551

การวิเคราะห์บทความวิชาการนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิชา

การถ่ายทอดทางสังคมกับพัฒนาการของมนุษย์ วป 581

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอนที่ 1 สรุปบทความวิชาการเรื่อง

ความรุนแรงในครอบครัว : มาตรการป้องกันและคุ้มครองแก้ไขด้านสังคมจิตวิทยา

ปัญหาความรุนแรงในครอบครัวของสังคมไทยในปัจจุบันนับวันยิ่งทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น เชื้อของความรุนแรงส่วนใหญ่เป็นหญิงและเด็ก ซึ่งนอกจากจะเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพกาย และสุขภาพจิตแล้วยังส่งผลกระทบต่อครอบครัวและสังคม ปัญหาเหล่านี้อาจทำให้เกิดปัญหาอื่น ๆ ตามมา และผู้ที่เติบโตท่ามกลางความรุนแรงก็จะไปสร้างวงจรความรุนแรงในครอบครัวตนเองต่อไป

1. ความรุนแรงในครอบครัว (Family Violence)

ปัญหาที่พบบ่อยคือ

1.1 การข่มเหงทารุณภรรยา (Wife Abuse) เช่น การใช้กำลังหรืออาวุธทำร้ายร่างกาย ให้ได้รับบาดเจ็บ ความรุนแรงด้านจิตใจ เช่น การดูต่ำ ประณาม มีภรรยาหลายคน ไม่รับผิดชอบเลี้ยงดูบุตร ละเลยหน้าที่สามี และความรุนแรงด้านเพศ เป็นการบังคับให้ภรรยามีเพศสัมพันธ์โดยภรรยาไม่เต็มใจ บังคับให้ภรรยาขายบริการทางเพศหรือมีเพศสัมพันธ์กับชายอื่นทารุณ

1.2 การทารุณกรรมเด็ก (Child Abuse) เช่น การทารุณกรรมทางกาย คือ ผู้ใหญ่ทำให้เด็กได้รับบาดเจ็บโดยตั้งใจ การทารุณกรรมทางใจ คือ ผู้ใหญ่ใช้คำพูดข่มขู่ ไม่สนใจใยดี ดูต่ำ สนับสนุนให้เด็กทำผิดกฎหมาย การทารุณกรรมทางเพศ คือ ผู้ใหญ่ให้เด็กมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางเพศ การล่วงละเมิดทางเพศ และการทอดทิ้งเด็ก ผู้ใหญ่ละเลยไม่สนใจเลี้ยงดูเด็ก ซึ่งมีความเสี่ยงต่อการได้รับอันตรายทั้งทางร่างกายและจิตใจเด็ก

2. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความรุนแรงของคู่สมรส

2.1 ระบบสังคมภายนอก

ประกอบด้วย 5 ปัจจัย ได้แก่ สังคมมีค่านิยมที่เชื่อว่าเพศชายมีอำนาจ มีสิทธิ มีเหตุผลเหนือกว่าเพศหญิง เชื่อว่าครอบครัวเป็นสถานที่ส่วนตัว ภรรยาอยู่ภายใต้การบังคับบัญชาของสามี และเชื่อว่าผู้ชายที่มีภรรยาแล้วมีเพศสัมพันธ์กับหญิงอื่นได้ แต่ผู้หญิงไม่สามารถมีได้ หรือถ้ามีถือเป็นการคบชู้ผู้ชาย อีกทั้งสังคมขาดการตระหนักถึงสิทธิมนุษยชน เชื่อว่าผู้ชายมีสถานภาพสูงกว่าผู้หญิงและเด็ก นอกจากนี้การได้รับแบบอย่างพฤติกรรมความรุนแรง ก้าวร้าวของสังคมและการยอมรับความรุนแรงในครอบครัวมากขึ้น ครอบครัวมีความตึงเครียดจากสภาพสังคมภายนอก และครอบครัวที่มีความรุนแรงมักอยู่โดดเดี่ยว แยกตัวออกจากชุมชน

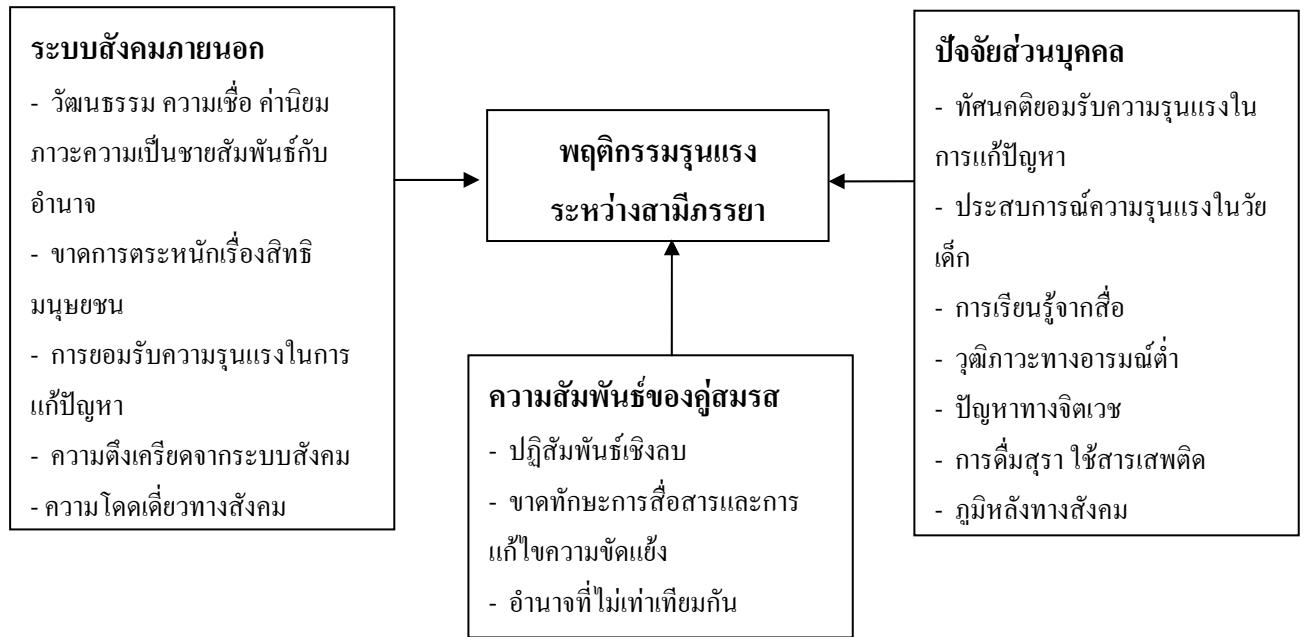
2.2 ปัจจัยส่วนบุคคล

ประกอบด้วย 7 ปัจจัย ได้แก่ คู่สมรสมีทัศนคติที่ยอมรับการใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหา การได้รับประสบการณ์ความรุนแรงในวัยเด็ก เด็กเห็นพ่อแม่แก้ปัญหาโดยใช้ความรุนแรง หรือทำร้ายร่างกายกัน การเรียนรู้จากสื่อ การรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับความรุนแรงจากสื่อในรูปแบบต่าง ๆ วุฒิภาวะ

ทางอารมณ์ต่ำ บุคลิกภาพผิดปกติ การดื่มสุรา ยาเสพติด และภูมิหลังของสังคม ได้แก่ ผู้ที่อายุน้อย รายได้น้อย มีโอกาสถูกกระตุ้นให้ใช้ความรุนแรงมาก

2.3 ปัจจัยความสัมพันธ์ของคู่สมรส

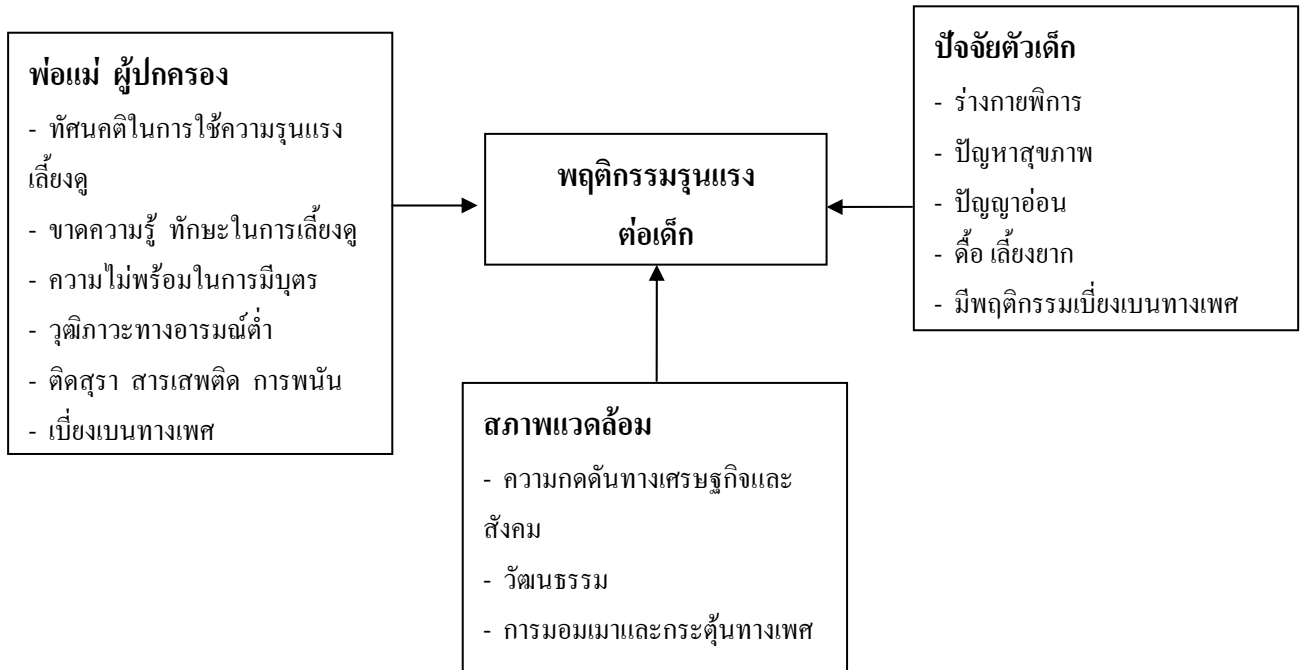
ประกอบด้วย 3 ปัจจัย ได้แก่ คู่สมรสที่มักใช้ความรุนแรง มักมีปฏิสัมพันธ์เชิงลบต่อกัน ขาดทักษะในการสื่อสารและการแก้ไขความขัดแย้ง และมีอำนาจที่ไม่เท่าเทียมกัน ภรรยา มีสถานภาพต่ำกว่าสามี

ภาพที่ 1 แสดงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความรุนแรงของคู่สมรส

3. สาเหตุความรุนแรงต่อเด็ก

เกิดจาก 3 สาเหตุคือ 1. เกิดจาก พ่อแม่ ผู้ปกครองมีทัศนคติใช้ความรุนแรงในการเลี้ยงดูเด็ก ขาดความรู้ ทักษะในการเลี้ยงเด็ก ไม่เข้าใจพัฒนาการเด็ก ไม่พร้อมในการมีบุตร มีภาวะทางอารมณ์ต่ำ และมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศ สาเหตุที่ 2 เกิดจากปัจจัยตัวเด็ก เช่น สภาพร่างกายไม่สมบูรณ์ มีปัญหาสุขภาพ มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศ จนทำให้พ่อแม่เกิดความเครียด จนเกิดการทารุณกรรมเด็กได้ และสาเหตุที่ 3 คือสภาพแวดล้อม เช่น ความกดดันทางสถานะเศรษฐกิจและสังคมวัฒนธรรมที่ผู้ใหญ่มีอำนาจเหนือเด็ก และการมอมเมาและกระตุ้นทางเพศ

ภาพที่ 2 แสดงสาเหตุความรุนแรงต่อเด็ก

4. มาตรการป้องกันและคุ้มครองแก้ไขด้านสังคมจิตวิทยา (Psychosocial Intervention)

4.1 มาตรการป้องกัน ประกอบด้วย 2 ระดับ ดังนี้

ระดับที่ 1 ระดับปฐมภูมิ (Primary Intervention)

มุ่งเน้นไปที่สถาบันครอบครัว การศึกษา สื่อสารมวลชนในการป้องกันการเกิดปัญหาความรุนแรงในครอบครัว ได้แก่ เสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างสมาชิกในครอบครัว โดยเฉพาะสามีภรรยา การส่งเสริมให้ครอบครัวใช้แบบแผนการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย การส่งเสริมให้ครอบครัวใช้แบบแผนในการดำรงชีวิตตามหลักคำสอนของศาสนา การสร้างระบบให้ความรู้และให้คำปรึกษาทั้งก่อนและหลังสมรสแก่ประชาชน การเสริมสร้างทักษะในการดำรงชีวิตครอบครัว การให้ความช่วยเหลือครอบครัวให้มีอาชีพมั่นคง การควบคุมแหล่งอบายมุข รวมทั้งสร้างค่านิยม ลด ละ เลิก การสร้างความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ เอกชน และองค์กรอิสระต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณภาพชีวิตให้สมาชิกในครอบครัว การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาทุกระดับ เน้นการกระตุ้นให้เยาวชนตระหนักถึงปัญหาการใช้ความรุนแรงในครอบครัว การกำหนดหลักสูตรการเรียนการสอนเรื่องเพศศึกษาให้เหมาะสมกับวัยของเด็ก และการควบคุมสื่อมวลชนในการนำเสนอข่าวสารที่กระตุ้นความรุนแรง รวมทั้งสื่อลามก

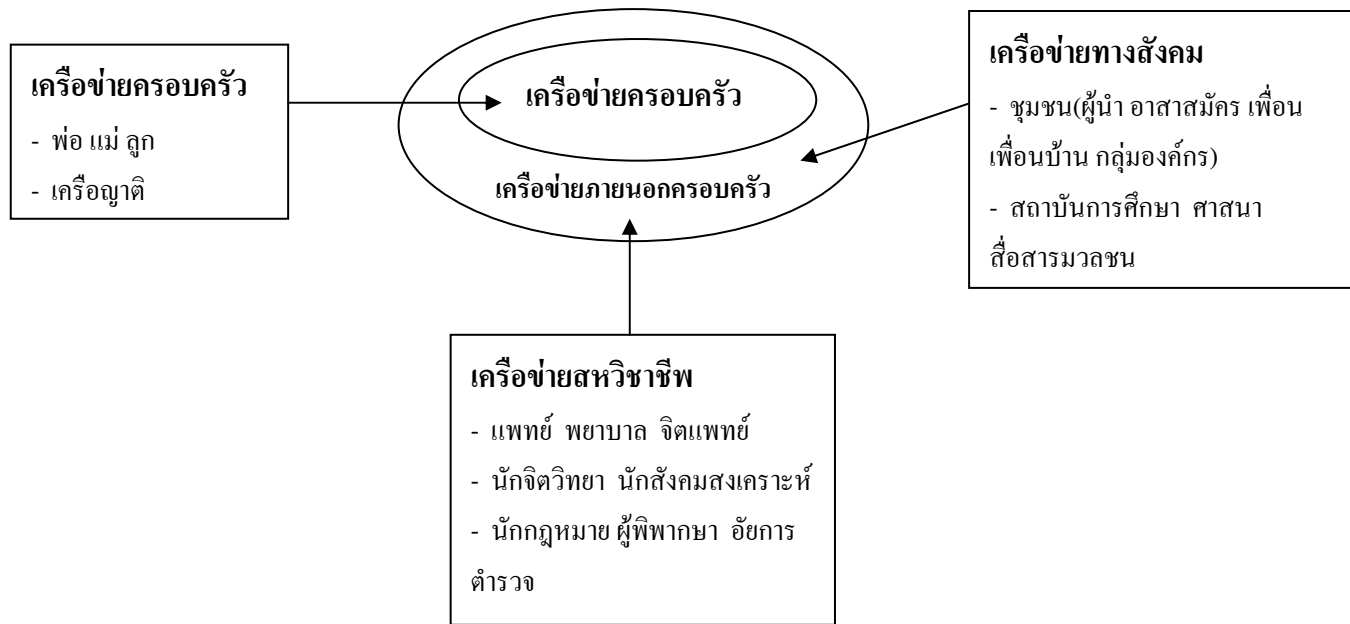
ระดับที่ 2 ระดับทุติยภูมิ (Secondary Intervention)

มุ่งเน้นไปที่ การสร้างชุมชนให้มีความเข้มแข็งและมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา การใช้กระบวนการควบคุมทางสังคม การจัดตั้งหน่วยงานที่ทำหน้าที่เฉพาะในการให้บริการ การสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรต่าง ๆ ที่ช่วยบรรเทาความเดือดร้อน การสนับสนุนสถาบันการศึกษาในการผลิตบุคลากรด้านจิตวิทยา สังคมสงเคราะห์ จิตแพทย์ การพัฒนากระบวนการทำงานของบุคลากรทางการแพทย์

และสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง การกระตุ้นและปลูกจิตสำนึกให้สังคมตระหนักถึงหน้าที่ในการแก้ปัญหาความรุนแรงในครอบครัว ผลักดันให้สังคมยอมรับว่าความรุนแรงในครอบครัวเป็นเรื่องของสังคม การรณรงค์เรื่องสิทธิมนุษยชน มุ่งเปลี่ยนทัศนคติ ค่านิยม ความเชื่อที่ผิด การรณรงค์ต่อต้านความรุนแรงที่มีต่อผู้หญิง และเด็กทุกรูปแบบ การให้ความรู้แก่ประชาชนในเรื่องการป้องกันและแก้ปัญหาความรุนแรง และการจัดบริการให้คำแนะนำปรึกษาในรูปแบบต่าง ๆ

4.2 มาตรการคุ้มครองและแก้ไข ได้แก่

มาตรการช่วยเหลือในระยะวิกฤต เช่น จัดให้มีศูนย์บริการทางการแพทย์ จัดบริการด้านสังคมสงเคราะห์ และฟื้นฟูสภาพจิตใจให้กลับคืนสู่สภาวะปกติ และมาตรการช่วยเหลือเมื่อพ้นระยะวิกฤต เช่น ให้คำแนะนำปรึกษาในด้านการแก้ปัญหาคู่สมรส การดูแลเด็ก และด้านกฎหมาย บำบัดและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมผู้กระทำความรุนแรง โดยวิธีครอบครัวบำบัด (Family Therapy) สร้างเครือข่ายการทำงานร่วมกันระหว่างครอบครัว สังคม และสหวิชาชีพ ดำเนินการให้ผู้ถูกกระทำพร้อมที่จะกลับคืนสู่สภาพปกติ และปรับสภาพแวดล้อม เตรียมความพร้อมให้แก่เด็ก ครอบครัวและชุมชนในการสร้างส่งเด็กกลับสู่ครอบครัว จัดให้มีหน่วยงานที่เฝ้าติดตามผลการดำเนินงานตามนโยบายจัดการความรุนแรง

ภาพที่ 3 แสดงความสัมพันธ์ของเครือข่ายครอบครัว เครือข่ายทางสังคม และเครือข่ายสหวิชาชีพ

ปัญหาความรุนแรงในครอบครัวถือได้ว่าเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นได้ในทุกสังคม สำหรับสังคมไทยก็เริ่มที่ปัญหาเหล่านี้มากขึ้น และผู้ที่ได้รับผลกระทบส่วนใหญ่เป็นหญิงและเด็ก ดังนั้นจึงจำเป็นต้องให้การช่วยเหลือเนื่องจากปัญหาเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อสุขภาพและจิตใจของผู้ถูกกระทำและยังส่งผลกระทบต่อสังคมโดยรวมด้วย

ตอนที่ 2 วิเคราะห์บทความวิชาการเรื่อง

ความรุนแรงในครอบครัว : มาตรการป้องกันและคุ้มครองแก้ไขด้านสังคมจิตวิทยา ของ ปกรณ์ มณีปกรณ์

บทความวิชาการที่ได้คัดเลือกมานี้เป็นบทความที่เกี่ยวกับความรุนแรงในครอบครัว เป็นแนวคิดทางด้านมานุษยวิทยาและสังคมวิทยาอธิบายไว้ ซึ่งมีความสอดคล้องกับเนื้อหาการเรียนในวิชาการถ่ายทอดทางสังคมและพัฒนาการของมนุษย์ ในหัวข้อคุณภาพชีวิตและครอบครัว บทความนี้มีการอ้างอิงเอกสารจากหลากหลายแหล่งข้อมูล แต่ไม่มีการอ้างอิงในเนื้อหาบทความเลย ซึ่งทำให้ผู้อ่านไม่สามารถรู้ได้ว่าข้อความส่วนไหนมาจากผู้เขียนคนใด และไม่สามารถตามค้นเนื้อหาที่ปรากฏในบทความนี้ได้ ส่วนการอ้างอิงที่เขียนไว้ด้านหลังบทความไม่มีความสอดคล้องกับการอ้างอิงเนื้อหาในบทความ เพราะในเนื้อหาบทความไม่ได้เขียนอ้างอิงใด ๆ ไว้เลย ดังนั้นจึงถือว่าข้อความที่เขียนในบทความนี้ไม่มีความน่าเชื่อถือ เพราะการไม่มีการอ้างอิงที่มาให้เห็น ไม่มีความเป็นวิชาการเนื่องจากขาดหลักฐานในการนำข้อมูลมาใช้ ส่วนความสอดคล้องของเนื้อหาในบทความนี้ถือได้ว่ามีความสอดคล้องเชื่อมโยงและมีความสัมพันธ์กับหัวเรื่อง เช่น หัวเรื่องเป็นข้อความในเรื่องความรุนแรงในครอบครัว และมาตรการการป้องกันและการคุ้มครองแก้ไขความรุนแรงในครอบครัว และในส่วนของเนื้อหาภายในได้อธิบายถึงเรื่องของความรุนแรงในครอบครัว ปัจจัยที่เป็นสาเหตุให้เกิดความรุนแรงทั้งที่เป็นปัจจัยภายในตัวบุคคล ในครอบครัว และปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลกระทบทำให้เกิดความรุนแรงในครอบครัว ความเชื่อมโยงของแต่ละหัวข้อในบทความไม่มีการเชื่อมโยงความสัมพันธ์กัน แต่จะอธิบายเป็นรายหัวข้อไป ดังนั้นความต่อเนื่องของเนื้อหาซึ่งแสดงถึงความเป็นเหตุเป็นผลกัน ลำดับเนื้อหา จึงไม่ปรากฏในบทความวิชาการเรื่องนี้ เมื่ออธิบายเรื่องราวของความรุนแรงในครอบครัวและปัจจัยเชิงเหตุที่ทำให้เกิดความรุนแรงในครอบครัวแล้ว ก็ได้อธิบายถึงมาตรการการป้องกันและการคุ้มครองแก้ไขความรุนแรงในครอบครัว ซึ่งไม่มีข้อความแสดงความเชื่อมโยงและไม่มีความต่อเนื่องกัน และหัวข้อมาตรการการป้องกันและการคุ้มครองแก้ไขความรุนแรงในครอบครัวได้อธิบายวิธีการหรือแนวทางในการปฏิบัติเพื่อป้องกันและคุ้มครองแก้ไขความรุนแรงโดยนำเสนอโดยภาพรวมว่าทุกส่วนต้องร่วมมือกัน ซึ่งมีได้นำเสนอแนวทางการปฏิบัติเฉพาะด้าน หรือเสนอตรงตามปัจจัยเชิงเหตุที่เกิดขึ้นจริง

บทความวิชาการเรื่องความรุนแรงในครอบครัวนี้มีลักษณะของเนื้อหาที่พรรณนาถึงหัวข้อแต่ละเรื่องไป การอ้างอิงเนื้อหาภายในเนื้อหาไม่ได้แสดงไว้ แนวคิดทฤษฎีที่ใช้ก็ได้ได้กล่าวไว้ในงานนี้เช่นกัน ดังนั้นผู้อ่านทราบได้เพียงว่าบทความเรื่องนี้เป็นอย่างไร มีปัจจัยใดบ้างที่มีอิทธิพลทำให้เกิดความรุนแรง แต่ก่อนที่จะทราบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลทำให้เกิดความรุนแรงในครอบครัวนั้น ในบทความนี้มีได้อธิบายว่าได้มาจากไหน ด้วยวิธีการใด อธิบายด้วยแนวคิดทฤษฎีใด ดังนั้นข้อมูลที่ได้อ่านจากบทความนี้จึงไม่มีความน่าเชื่อถือเนื่องจากไม่ทราบที่มาที่ไปอย่างชัดเจน

ลักษณะเนื้อหาของบทความนี้นั้นถือได้ว่าเป็นเรื่องที่น่าสนใจเป็นอย่างยิ่งในปัจจุบัน มีความทันสมัยต่อเหตุการณ์ในสังคมไทย เนื่องจากการวิจัยในประเทศไทยเริ่มที่จะให้ความสำคัญกับคุณภาพชีวิต

ครอบครัวยิ่งขึ้น มีการศึกษาถึงปัจจัยเชิงเหตุและดัชนีวัดภาวะวิกฤตชีวิตสตรีไทย (อังคินันท์ อินทรกำแหง และคณะ, 2550) ศึกษาปัจจัยที่ทำให้เกิดการหย่าร้างในครอบครัวไทย (พัชรินทร์ เจริญศักดิ์, 2551) วิเคราะห์เส้นทางการหย่าร้างในครอบครัวไทย (นลินี สุขเกษม, 2551) เป็นต้น แนวคิดที่นำมาใช้ในงานวิจัยต่างๆ เป็นแนวคิดที่มีการประยุกต์ ประสมประสาน นูรณ์การแนวคิดต่าง ๆ เพื่อใช้ในการอธิบายการเกิดของพฤติกรรมความรุนแรงที่เกิดขึ้น ซึ่งการอธิบายนั้นส่วนใหญ่จะใช้แนวคิดทฤษฎีทางด้านจิตวิทยา และสังคมวิทยามาอธิบายสาเหตุของการเกิดพฤติกรรม บทความเรื่องนี้ก็เช่นกันผู้เขียนได้กล่าวถึงแนวคิดทางด้านสังคมจิตวิทยาที่นำมาใช้อธิบายถึงแนวทางในการปฏิบัติในเนื้อหาของมาตรการการป้องกันและคุ้มครองแก้ไขความรุนแรงในครอบครัว ซึ่งแนวคิดทางด้านนี้ถือได้ว่าปัจจุบันมีการนำมาใช้กันอย่างแพร่หลายแต่บทความนี้ไม่ได้กล่าวถึงแนวคิด ทฤษฎีใด บอกแต่เพียงว่าเป็นทฤษฎีทางด้านสังคมจิตวิทยาเท่านั้น ในส่วนของการอ้างอิงเนื้อหาที่ใกล้เคียงกับงานวิจัยที่เป็นปัจจุบันนั้นบทความนี้มีการอ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูลที่ไม่ใกล้เคียงกับปัจจุบัน เพราะงานที่นำมาอ้างอิงนั้นเป็นงานที่ได้ทำตั้งแต่ 6 ปีที่แล้ว สำหรับการอ้างอิงที่ใหม่ที่สุดในบทความนี้ และแหล่งข้อมูลที่ใช้ในการทำงานชิ้นนี้นั้นมีการอ้างอิงข้อมูลน้อยมาก งานวิจัยที่อ้างอิงมีจำนวนน้อยเกินไป ข้อมูลในบทความจึงไม่น่าเชื่อถือเท่าที่ควร

เนื้อหาสาระในบทความนี้ผู้วิเคราะห์เห็นว่าน่าสนใจเพราะมีการเขียนที่แบ่งเป็นหัวข้อในแต่ละเรื่องอย่างชัดเจน การอธิบายไม่ซับซ้อนเกินไป การนำเสนอในบทความก็เสนอทั้งที่เป็นแบบพรรณนา และแสดงภาพโมเดลความสัมพันธ์ของหัวข้อต่าง ๆ อย่างชัดเจน ทำให้ผู้อ่านเข้าใจง่าย อ่านได้รวดเร็วขึ้น เนื้อหาอธิบายไปอย่างเรียบง่าย อ่านสบาย ผู้วิเคราะห์เห็นด้วยกับการเขียนบทความนี้ เพราะบทความนี้ถือได้ว่ามีการกระตุ้นความคิดของผู้อ่านในส่วนที่เป็น การกำหนดมาตรการการป้องกันและการคุ้มครองแก้ไขความรุนแรงในครอบครัว เพราะเมื่อได้อ่านแล้วจะเกิดการพินิจพิเคราะห์ถึงหลักความเป็นไปได้ ความสอดคล้องกับความเป็นจริงและเนื้อหาที่น่าสนใจนั้นสามารถนำมาเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาได้จริงหรือไม่ เนื่องจากบทความนี้ไม่มีการอ้างอิงไว้ว่าการกำหนดมาตรการของผู้เขียนนั้นมีแนวทางจากแหล่งข้อมูลใด ฉะนั้นก่อนที่จะเชื่อข้อมูลนี้ได้ผู้อ่านจะต้องคิดวิเคราะห์ให้ดี และจะต้องหาข้อมูลที่เป็นความจริงมาโต้แย้งหรือสนับสนุน สิ่งนี้ทำให้เกิดการเรียนรู้ต่อไปในเชิงลึก

ส่วนภาษาที่ใช้เขียนในบทความนี้นั้นอ่านเข้าใจง่าย ไม่ใช่เพียงนักวิจัยเท่านั้นที่สามารถอ่านได้ แต่บุคคลทั่วไปก็สามารถอ่านได้ เข้าใจความหมายได้เช่นเดียวกัน การสื่อความหมายของเนื้อหาดี ลำดับเนื้อหา มีความกลมกลืนในแต่ละหัวข้อ แต่ไม่มีข้อความเชื่อมโยงแต่ละหัวข้อเข้าหากัน ดังนั้นระหว่างแต่ละหัวข้อจึงไม่กลมกลืน

การสรุปประเด็นสำคัญของเนื้อหานั้นมีการสรุปไว้เพียงเล็กน้อย ในช่วงสุดท้ายของบทความเท่านั้น แต่ไม่มีการสรุปประเด็นสำคัญในแต่ละเรื่องหรือแต่ละประเด็น ส่วนข้อเสนอแนะในบทความนี้ผู้เขียนไม่ได้กล่าวถึง แต่บทความนี้ให้ความสำคัญไปที่มาตรการในการป้องกันและคุ้มครองแก้ไขความรุนแรงในครอบครัวในเชิงที่เป็นเนื้อหา แต่ข้อเสนอแนะทางวิชาการในการปรับปรุงแก้ไข พัฒนา ต่อ ยอดงานต่อไปนั้น ไม่ได้กล่าวถึง และส่วนของบรรณานุกรมของบทความนี้จะเห็นได้ว่ามีการสืบค้นจาก

แหล่งข้อมูลที่ไม่มากนัก แหล่งข้อมูลไม่ค่อยน่าเชื่อถือนักเพราะมีการอ้างอิงงานวิจัยน้อยมาก และไม่
ปัจจุบันอีกด้วย และรูปแบบของการอ้างอิงถูกต้องตามหลักการอ้างอิงเอกสาร

ภาพรวมของบทความเรื่องนี้จุดเด่นอยู่ที่ภาษาที่เข้าใจง่าย สละสลวย และรูปแบบการนำเสนอ
อ่าน อ่านแล้วเห็นภาพชัดเจนเนื่องจากนำเสนอด้วยภาพ เนื้อเรื่องที่นำเสนอก็มีความน่าสนใจเนื่องจากเป็น
ปัญหาที่กำลังเกิดขึ้นและต้องการที่จะหาทางในการแก้ไข แต่บทความนี้ก็มีจุดอ่อนคือ เนื้อหาไม่มีความ
สอดคล้องของ และการเชื่อมโยงในแต่ละเรื่อง และที่ควรที่จะปรับปรุงหรือแก้ไขอย่างเร่งด่วนคือการอ้างอิง
แหล่งข้อมูลที่น่ามาใช้ในงานนี้ ควรมีการอ้างอิงที่ชัดเจน มีแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ และได้รับการยอมรับ
นอกจากนี้หัวข้อที่นำเสนอมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อแวดวงวิจัยในปัจจุบัน เพราะเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ
สอดคล้องกับสภาพปัญหาในสังคมไทยที่กำลังต้องการการแก้ไขอย่างเร่งด่วน และหากการวิจัยเข้าไปมี
บทบาทในการช่วยลดภาวะความรุนแรงในครอบครัว แก้ปัญหาได้ตรงจุด และแก้ปัญหาได้จริงแล้ว จะมี
ประโยชน์อย่างยิ่งไม่เฉพาะครอบครัวเพียงอย่างเดียว แต่สังคมก็จะได้รับประโยชน์อย่างมากเช่นเดียวกัน

บรรณานุกรม

- งามตา วนิทานนท์. (2545). การวิจัยเพื่อสร้างระบบดัชนีคุณภาพชีวิตสมรสในครอบครัวไทย. วารสาร
 พฤติกรรมศาสตร์ ปีที่ 8 ฉบับที่ 1 กันยายน 2545. สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ.
- การวิเคราะห์ปัจจัยเชิงเหตุของคุณภาพชีวิตสมรสในครอบครัวไทย. วารสารพฤติกรรมศาสตร์ ปีที่
 7 ฉบับที่ 1 พฤษภาคม 2544. สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- คุณฤทัย โยเหลา และคณะ. (2545). ความเข้มแข็งของครอบครัว : ครอบครัวสุขภาพดี. กรุงเทพฯ : วารสาร
 พฤติกรรมศาสตร์ ปีที่ 8 ฉบับที่ 1 กันยายน 2545. สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ.
- นลินี สุขเกษม. (2551). การวิเคราะห์เส้นทางของการหย่าร้างในครอบครัวไทย. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม.
 (จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พัชรินทร์ เจริญศักดิ์. (2551). การวิเคราะห์ห้วงค์ประกอบปัจจัยที่ทำให้เกิดการหย่าร้างในครอบครัวไทย.
 ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการพัฒนาการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนคร
 ินทรวิโรฒ.
- อังศินันท์ อินทรกำแหง และคณะ. (2550). การวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงเหตุและดัชนีวัดภาวะวิกฤตชีวิต
 สตรีไทย. รายงานการวิจัย ฉบับที่ 108. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ.